

FRA HEDE AFSÆBNINGER TIL PUDSIGE HUKOMMELSER

Rekorden for sejre på én dag fik hjælp fra et privatfly

Tekst: Lars Donatzky

Foto: Burt Seeger

Den første kendte rekord for sejre på en dag stammer fra anden løbsdag 8. maj i 1898, hvor auktionsholder Rasmus Nielsens heste Clara Greenlander, Consul Cook og Greenlander Boy vandt fire af seks løb for datidens bedste kusk, afroamerikaneren Alfred Johnstone, dengang naturligtvis kaldt "negeren".

Hvis nogen mener at have hørt navnene før, skyldes det, at Greenlander Boy og Consul Cook havde været de to første vindere af Opdrætningsløbet, og at Clara Greenlander og Consul Cook vandt de to første udgaver af Dansk Traver Derby, alle med Johnstone i sulkyen.

Det var hesteejerne, der definerede travsporten dengang, og Rasmus Nielsen havde i 1894 importeret de tre amerikanske mødre. To fra Amerika i januar, en vistnok fra Tyskland i juli. Alle drægtige med amerikanske hingste – og med de tre klassiske vindere som resultat.

Alfred Johnstone var kommet til Danmark i en alder af ca. 35 år i 1890, og han havde i 1895-96 overtaget træningen af Rasmus Nielsens heste fra Julius Pajoncek. Resultatet var opsigtsvækkende, og 1898

blev et meget stort år for ejer og træner. Rasmus Nielsens heste vandt 15.225 kr. af sæsonens præmier på 104.500 kr., og Johnstone satte sejrerekord her ved sit andet og sidste championat. Han vandt 23 af sæsonens 120 løb.

Politiken beskriver fra løbsdagen, at de danske heste nu satte den rumænske stald ejet af fyrst Sturza og eksminister N. Catargius på plads, og faktisk var der på en måde fem Johnstone-triumfer, fordi Greenlander Boy efter at have vundet Skovshovedløb over 3000 meter vandt både første og andet heat (regnedes for én sejr) over 2000 meter, da sæsonens første heatløb kørtes en time senere. Hesten var det største talent i de mange første års travsport, men desværre døde den af sygdom inden Derbyet, der blev kørt i august med sejr for staldveninden Clara Greenlander.

Frøken von S. og fru L.

I øvrigt døde Alfred Johnstone blot to år senere i 1900 i en alder af ca. 45 år. Trænerkollega og senere journalist Anton Nielsen fremhævede i Dansk Idrætsblad seks-otte år senere Johnstones store dygtighed, og han nævnte, at Johnstone dagligt kørte arbejder på 2-3 timer med

hestene, og at han havde medbragt heattræning fra Amerika. Denne "opfindelse" er ellers senere blevet tillagt flere af sportens koryfæer.

Desuden nævnes, at han gav alle heste "hede benbade" med afsæbninger mindst én gang om ugen, men også at badekummerne disse få år efter var helt forsvundet fra banen.

I beskrivelsen af Johnstones sidste år indgår, at han blev økonomisk ruineret af "et par Damer, hvis Force det var at gøre Skandale baade i København og i Provinsgarnisonsbyerne. Frøken von S. og fru L". Han fik hjerteproblemer og endte som et stakkels vrag, lød det. "Uden gravsten på Ordrup Kirkegaard. Ikke en blomst".

Men så skriver Anton Nielsen også, at i Dansk Travsport "har hans Gerning sat ham et Minde, og når engang i Fremtiden Travets Historie prentes, vil der blandt de Navne, som nævnes med Hæder findes "Niggeren" Alfred Johnstone". Det være hermed gjort 120 år senere.

Smrcka med fem for Henrik Hansen i 1911

Tretten år efter i 1911 blev sejrerekorden slået af den tysktalende Frantz Smrcka med tilnavnet "ungareren", født i 1863 i

Der er forskellige interesser på dette billede med Johnstone, frøken von S. eller fru L og et par andre tilskuere. Johnstone er den, der ser travløb.

Johnstone i sulkyen bag en anden amerikanskfødt, hoppen Kate S.

Bøhmen. Han var et par år før blevet træner for godsejer Henrik Hansen, og i 1911 havde han 21 heste i træning for denne. Det gav ham hans eneste championat med 16 sejre i 121 starter, efter at amerikaneren Joe May havde siddet på tronen i mange foregående år.

Henrik Hansen blev "naturligvis" hesteejerchampion på den tid. Den 21. juni startede Smrcka ni af Henrik Hansens heste, og vandt fem sejre en andenplads og tre andre placeringer! De to af sejrene var med de to helsøskende Baron Dreamer og Baron Handspring, hvor Baron Dreamer havde vundet Kriteriet ugen inden, og hvor Baron Handspring vandt Opdrætningsløbet en måned senere. Baron Handspring blev 2-årsrekordholder med 1.36 og to år senere 4-årsrekordholder med 1.27,8.

Smrcka, der var kendt som en "vildt gestikulerende kusk med hestene for løse reb", forsvandt næste år til Wien og døde som 50-årig i 1913.

Nu var det tid til en ny generation af travtrænere, til Smrckas lærling Sofus Sørensen og hollandskfødte Koster, men selv om disse og andre tog fem sejre på en løbsdag, skal vi tres år frem til halvfjerdserne, før det bliver overgået.

Året 1952 skal dog nævnes. Med to måneders mellemrum præsterede Koster på Amager og Willy Rasmussen i Skive at vinde fem sejre. Koster i blot fem forsøg på en sølvtdagsdag uden pengepræmier til

odds mellem 1,43 (stjernen Lincoln) og 4,10. I en alder af 65 år. Han var ikke københavnsk champion det år, ellers er det en hovedregel med ganske få undtagelser, at man er banechampion ved disse rekorder for "sejre på én dag".

Willy Rasmussens stald i Skive vandt alle syv sejre den dag, og Willy Rasmussen havde blandt sine fem i træk Kingo og Marian for Karl Laursen. Fra disse heste kommer navnet Stald Kima. "Ki" fra Kingo og "Ma" fra Marian.

Spøgelset i historien – fake news?

Måske har den københavnske champion Walther Kaiser fem i 1965, og nævnes skal Mogens Larsen, fordi han 2. juledag 1978 forbedrede Lundens championatsrekord ved at vinde fem gange til i alt 101 sæsonsejre. Det blev hans første og eneste championat i en ultrakort stjernekarriere, der endte ulykkeligt.

Der har dengang og siden været en del kuske med fem sejre på en dag, men jeg har ikke datoer på hverken Vagn Lønborg (Aarhus), Peter Bratholm (Aalborg), som f.eks. kan have opnået det i tresserne og halvfjerdserne.

Senere er de fem sejre blevet mere almindeligt. John K(øhler) Hansen har f.eks. præsteret det en række gange i Odense, Jørn Laursen har gjort det i Skive, og siden er andre fulgt efter.

Vi springer en tak opad til seks sejre, men nu er der dét spøgelse i historien, at

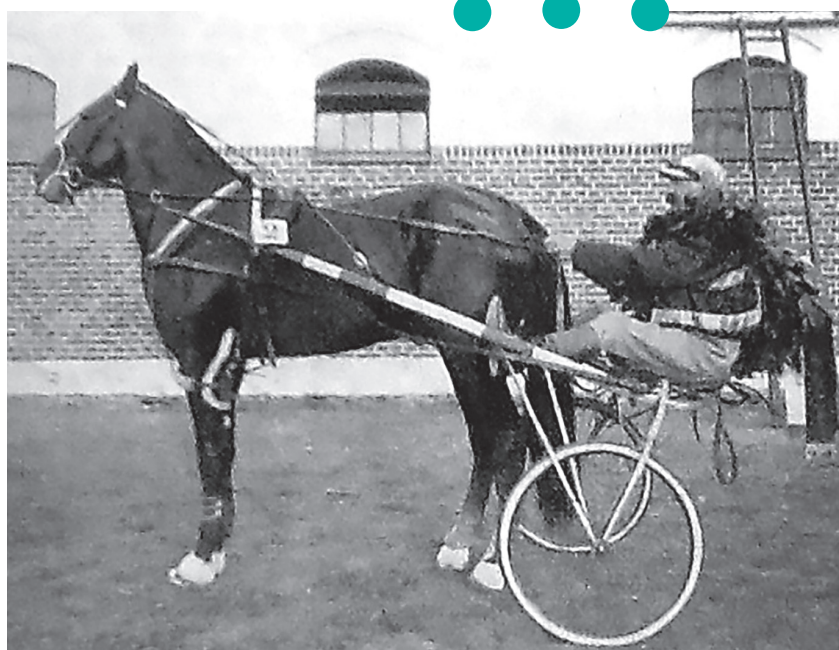
Harald Lund er omtalt som vindende otte løb på en løbsdag i 1970'erne. Det opstod engang i Berlingske Tidende som et notat uden signatur. Fake news? Se mere nederst i artiklen.

Kjærsgaard med seks sejre

Den fremadstormende Preben Kjærsgaard vandt d. 9. juli 1978 seks sejre på en lidt speciel måde. Først tre sejre i Lunden, bl.a. Fireårsstjernen og Consolation med Adam Paradiso og Axel Bendes, før han fløj til Billund og vandt tre gange i aftenens sidste løb. Han overtog dette år landschampionatet fra Harald Lund, og Kjærsgaard vandt 20. december 1979 seks sejre i otte starter i Billund.

Kjærsgaard flytter til Lunden i 1980, mens Steen Juul overtager landschampionatet, og Kjærsgaard vinder helt forbløffende seks sejre i syv starter i Lunden onsdag d. 11. februar 1981. Det forbløffende består i at oddsene var 8,80 – 3,47 – 2,99 – 8,19 – 7,21 og 5,21. Kun Castello til odds 3,47 var totofavorit! Mogens Larsen var favorit tre gange, Per Hansen, John Petersen og Max Nielsen var favoritter i de øvrige professionelle løb. Senere fik man ikke samme glade odds på den "ny-ankomme".

Kjærsgaard-hestene stod på Grønnehavegård hos Dansk Hestevæddeløbs sportschef René Jensens far Chr. V. Jensen i Kvistgaard. I hvert fald fem af hestene El Cid, Castello, China, Business og Ann

Frantz Smrcka fotograferet bag Opdrætningsløbsvinderen 1911 Baron Handspring – en måned efter sejrrekorden med fem i ni forsøg.

Sofus Sørensen vinder her åbningsløb 1931 med travets langdistanceløber og sejrerekordholder Lauritz, der var med i hans sejrskvintet et par måneder senere.

Koster havde Lincoln blandt fem i fem forsøg i april 1952 på Amager. Begge er på billedet her i Internationalt Pokalløb senere på året. Koster vinder med re-kordholder Moster foran staldmand Poul Rasmussen med Lincoln.

Merry var egentrænede, Bisser Østervang måske i forspænding, som Preben husker det nu.

Der havde været "fagforeningskonflikt" med de gamle Charlottenlund-trænere, men den var ved at være overstået. Preben Kjærsgaard blev accepteret, og sæsonen bød på et reelt generationsskifte i Lunden. Axel Jacobsen havde gang i sin anden sæson, og Kjærsgaard satte ny championatsrekord for banen med 124 sejre.

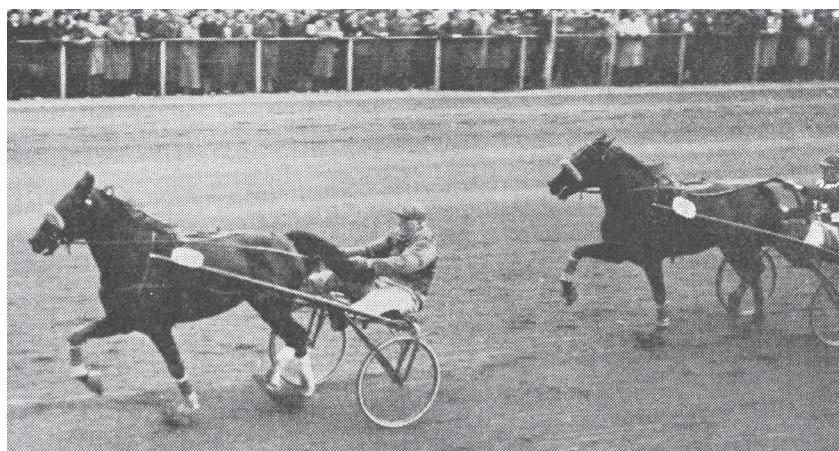
Mellem Kjærsgaard-sekstetterne havde Harald Lund vundet seks sejre i Nykøbing 2. påskedag 7. april 1980, og også her kan man overraskes over de relativt høje odds: 1,64 – 1,41 – 6,50 – 6,92 – 6,15 og 5,30.

To af sejre var naturligvis Bogø-hestene, Dandy Bogø til odds 1,41 og Celine Bogø, og dagens tre sidste løb gik til Arvid Olsen (double) og Susanne Olsen. Hun vandt med Sammy Bogø et løb, hvor Harald Lund måtte nøjes med en tredjeplads med Thai Langkilde, der dette år løb sejrsløs efter sine rekord på 28 triumfer året inden!

Seks sejre på storløbsdage

Steen Juul flyttede i 1983 til Lunden, men samme år præsterede han i oktober i Skive at vinde seks sejre i seks forsøg, fem storfavoritter og Fair Focus til odds 8, og ellers byder Juuls karriere på to jubeldage med seks sejre, nemlig på Derbydagen 1987 og Copenhagen Cup-dagen 1997.

Første gang med bl.a. Konsonant (Derbyvinder), Kalle Pil (Consolationsvinder)

og Heir To Crown, ti år senere med heste som Atom Tess, Mostly Super og Orpheus. Spillerne viste enorm tillid trods den øgede konkurrence, men hestene var toppet til dagene, og Juul levede op til tilliden.

Steen Juul og Axel Jacobsen kæmpede om championatet i Lunden i firserne, og Juul havde været champion tre gange i træk, da Axel slog kontra med 101 sejre i 1992. Den 9. marts vandt han seks gange i syv forsøg, bl.a. med stjernen Nickolos, og med højeste odds for Rørvig Perlen på 9,42. Kun debutanten Right with Care svigtede. Alle Axels heste var egentrænede.

Arvid med fire Queen-hestene

Ellers har jeg – bortset fra Aarhus-trænerne – efter diverse tips og forespørgsler kun kunnet finde seks sejre for Arvid Olsen i Nykøbing 11. september 1993, og Dennis

Stenbæks artikel i Væddeløbsbladet dengang tyder altså heller ikke på, at Harald Lund tidligere skulle have vundet flere end seks sejre på en dag.

Medvirkende til Arvids succes denne dag var, at Børge Buchwardt efter pause havde fået gang i Queen-hestene. Kuno, Rambo, Nord og Nico, alle med efternavnet Queen, var fire af vinderne med Arvid i sulkyen. Champion det år – naturligvis Arvid Olsen.

Aarhus-trænerne slog til med syv

Syv sejre på én løbsdag blev efter min opfattelse først præsteret af Birger Jørgensen d. 28. april 1984, og Peder Hills bemærkning om dansk rekord i Væddeløbsbladets Årsrevy 1984 stod vist også uimodsagt.

Vinderhestene på Jydsk Væddeløbsbane: Androkles til odds 2,19, Hey to Reason 1,70, Hamlet T 1,62, Gnisten Langa-

Preben Kjærsgaard sejrer bl.a. her med Adam Paradiso i Fireårsstjernen i Lunden 9. juli 1978, og så med privatfly til Billund og til tre nye sejre om aftenen. Foto: Burt Seeger.

ger 1,55, Frankie Bogø 2,60, Gazzel 1,98, og Granit S. til odds 10,69.

Syv sejre i otte starter, heraf seks totofavoritter og en outsider. Et "Birger-V5" gav udbetaling på rekordlave 29 kr. Nederlaget kom i 8. løb med Dværghønen (spillet til 123:10), der fejlede med chance i op-løbssvinget. Her svigtede storfavoritten Gamin til 13:10 for Ole Størup, og det eneste travløb, Birger overlod til andre, gav så sejr for Conel Shot (Alf Østergård) til odds 16,88.

Da jeg spurgte efter datoen og året hos Birger, huskede han den ikke, men han satte mig på sporet med besked om, at han havde kikset med Dværghønen! I de år havde Birger Jørgensen selv en storstald, og mindst fem af de syv vindere var på træningslisten.

Birger Jørgensen satte "naturligvis" sejrerekord på banen samme år med 107 sejre. Han havde i 1981 stødt Vagn Lønborg af tronen efter dennes Danmarksrekord med 25 championater på samme

bane. Koster havde "kun" haft 24 i København. Nu er disse cifre overgået af Steen Juul og Birger Jørgensen.

Året 1984 var også der, hvor V6-spillet startede med brask og bram, men hurtigt faldt til jorden. Og det var året, hvor Henrik Lønborg startede sin karriere med bl.a. succeshesten North Country.

Den vildeste travdag

Og det var Henrik, der i 1990 og 1991 skaffede far Vagn revanche over for Birger Jørgensen med hensyn til Aarhus-championatet. Det skal siges, at det dog kneb gevaldigt i 1991, hvor Henrik var én sejr bagud før sæsonens sidste løbsdag 28. december.

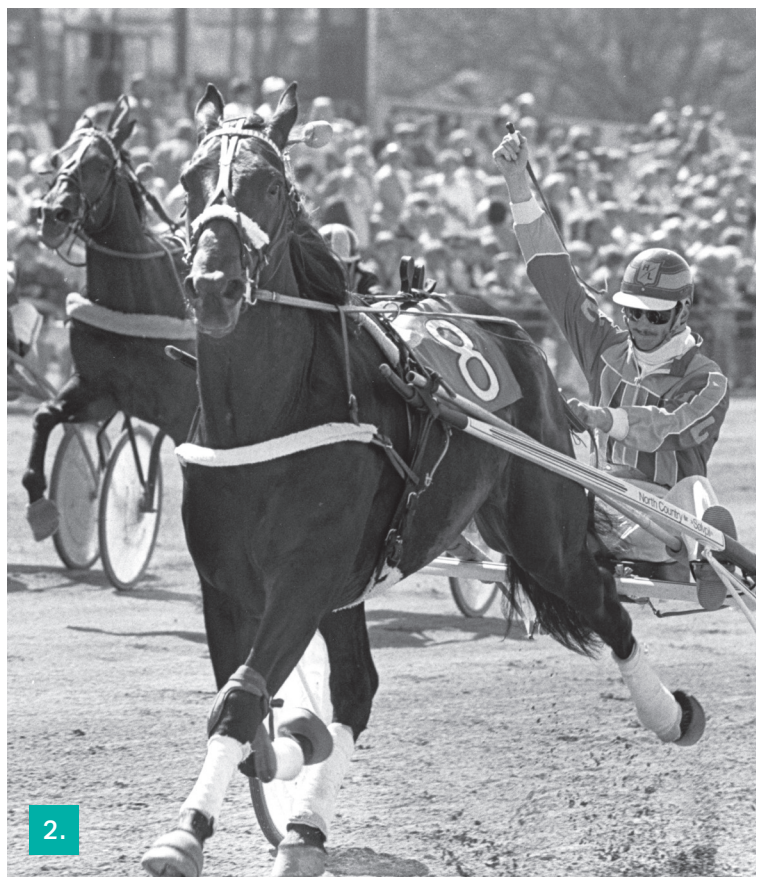
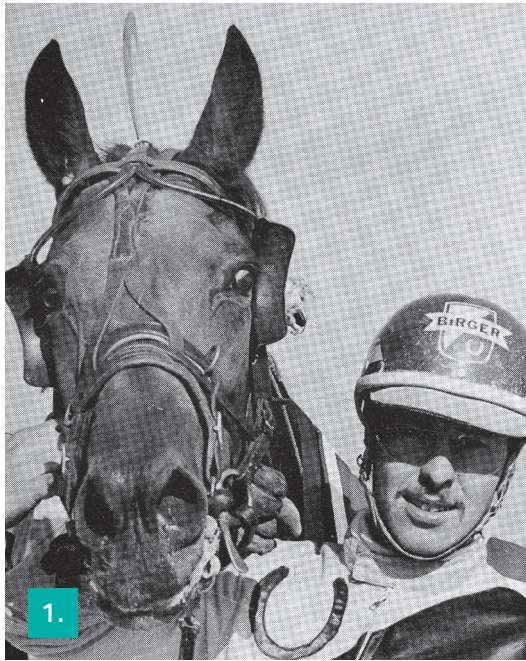
Henrik sejrede i de to første løb med Jorke (3,99) og med Power M.M. (6,47) i et løb, hvor Birger Jørgensen var favorit med Rainbow til 13:10. Henrik var nu foran, men kunne ikke føle sig sikker, så han fortsatte i 3. løb med Patrick Dusine (3,39), hvor Birger var favorit med Pan

American til 16:10. Og i 4. løb med Power Hoff til 1,77.

Med fire sejre og nul til Birger var Henrik nu tre foran og med flest andenpladser, men så begyndte Birger at røre på sig! Birger vandt 5. løb med Nixon (2,17) og Firkløverløbet i 6. løb med Orim Ulvholm (9,46) i to opgør, hvor Henrik kørte uplaceret med storoutsidere.

Nu var Henrik Lønborg kun én sejr foran, men løbsdagen indeholdt stadig fire køreture (af varierende kvalitet) til Birger, og championatet blev først afgjort, da Henrik sikrede sig 7. løb med Fut M til odds 1,94. Nu ville han mindst sikre championatet på andenpladser, men han fortsatte stimen i 10. løb med Pernille Speed til odds 1,71 og i 11. løb med Oliver Kjærsholm (1,88), før Birger fik trøstsejr med Opal Eden til odds 3,25 i årets afsluttende løb.

Elleve professionelle løb var blevet kørt. Syv sejre til Henrik Lønborg, tre til Birger Jørgensen og hurtigløbet – hvor

- 1: Birger Jørgensen med overskæg i 1984.
- 2: Henrik Lønberg debuterede som træner i V6-året 1984 med succeshesten North Country. Foto: Burt Seeger.
- 3: Heir To Crown var en af vinderne ved Juuls derbysekstet i 1987. Foto: Burt Seeger.
- 4: Dandy Bogø var største favorit i Harald Lunds sejrserie i Nykøbing 2. Påskedag 1980. Foto: Burt Seeger.

Nickolos var med i Axel Jacobsens sekstet i marts 1992 i Lunden. Foto: Burt Seeger

SEJRE PÅ ÉN DAG

Ant.	Dato	Bane	Kusk	Sejre	2. pl.	3. pl.	St.
4	8/5 1998	Lunden	Alfred Johnstone	4	0	0	4
5	21/6 1911	Lunden	Smrcka	5	1	0	9
	20/8 1922	Lunden	N.J. Koster	5	1	0	6
	21/6 1931	Amager	Sofus Sørensen	5	0	1	6
	23/4 1952	Amager	N.J. Koster	5	0	0	5
	8/6 1952	Skive	Willy Rasmussen	5	0	0	6
	26/12 1978	Lunden	Mogens Larsen	5	0	0	9
6	9/7 1978	Ch/Bill.	Preben Kjærsgaard	6	1	0	9
	20/12 1979	Billund	Preben Kjærsgaard	6	0	0	8
	7/4 1980	Nykøbing	Harald Lund	6	1	1	9
	11/2 1981	Lunden	Preben Kjærsgaard	6	0	0	7
	22/10 1983	Skive	Steen Juul	6	0	0	6
	30/8 1987	Lunden	Steen Juul	6	0	1	10
	8/3 1992	Lunden	Axel Jacobsen	6	0	0	7
	11/9 1993	Nykøbing	Arvid Olsen	6	0	2	10
	5/6 1997	Lunden	Steen Juul	6	0	0	10
7	28/4 1984	Århus	Birger Jørgensen	7	0	0	8
	28/12 1991	Århus	Henrik Lønborg	7	1	1	11
	22/3 2001	Lunden	Steen Juul	7	0	0	8

(Forbedringer med sejre eller antal starter er markeret med fed)

hverken Birger eller Henrik deltog – til Pauli Andersen med storfavoritten Tax Abatement. Championatet endte 87-84 i Lønborgs favør. Lønborg trænede selv fem eller seks af vinderne.

Spørg "Fif"

Siden har der – så vidt jeg kan se – kun været vundet syv sejre på én dag i Danmark, nemlig den 22. marts 2001, hvor Steen Juul i Lunden tangerede Birgers rekord med syv sejre i otte starter.

Han vandt med de tre egentrænede amerikanere Dublin Bay, Tacter Tactics og Agony, favoritter mellem odds 1,50 og 2,20. Og med fire gæstekøreture blandt næstfavoritterne. Det var Wina Wind (4,34), Hans J. Kristensens Dukhan (3,48) samt de to Gordon Dahl-hestene Emile (7,85) og Con Firm (4,27). Ét professionelt løb blev overladt til Preben Kjærsgaard (Min Helle).

Men da jeg spurgte Steen Juul om datoen, var han usikker: "Du kan spørge Per 'Fif' Nielsen, han ved det". Og hvorfor så dét? "Jo, for jeg husker, at jeg kiksede med hans Attila Flamingo, der fik galop."

Mere imponerende end Derbysejre

Det er Birger og Dværghønen om igen. Det viser kuskenes ambitionsniveau, og jeg kunne godt unde dem at dvæle lidt

mere ved succeserne end den ene, de kikkede med. Men de har jo "bare" skullet ud med den næste hest, selv om jeg synes, at disse sejrsgage rent kuskemæssigt sagtens kan konkurrere med en Derbysejr.

Der ligger til gengæld så meget andet bag forberedelsen af en hest til Derby og eventuel Derbysejr.

Under alle omstændigheder er det stærkt skuldret af disse efterhånden gamle drenge i travsporten, der jo bestemt kan endnu. Det er jeg imponeret af, og det skal man være, også selv om man på et andet plan godt kunne ønske stor og større fremgang for sportens yngre artister.

Post Scriptum

Researchen til denne historie understøttes af ældgamle artikler fra Væddeløbsbladet, en historie i Væddeløbsbladet af "den gamle" Donat i 1981, senere bidrag og indspark fra bl.a. Henrik Berg, Kenn-Erik Bech, Klaus Koch og Karsten Bønsdorf.

Diverse efterlysninger fra Donat, Bech og senest aktuelt af undertegnede har ikke

givet oplysninger om nye "rekorder", men hvis læserne har navne, datoer mv. på "glemte" rekorder, hører jeg meget gerne på donatzky@hotmail.com, og så vil de glemte blive behørigt omtalt på Dansk Hestevæddeløbs hjemmeside.

Hvad er verdensrekorden?

Verdensrekorden for antal sejre på et løbsarrangement? Måske da Pompano Park i Florida lørdag d. 5. september 2009 afholdt et maratonarrangement med et program på 20 væddeløb indeholdende Sunshine State Stakes for 2- og 3-åringer. Her vandt Bruce Ranger 13 løb.

Han kommenterede beskedent bag efter, at der var meget held og at flere topkuske, bl.a. Wally Hennessy (sejr med Moni Maker i Copenhagen Cup 1998), ikke var til stede ved arrangementet. Tidligere – i 1987 – havde Mike LaChance vundet 12 løb på en væddeløbsdag på Yonkers Raceway i New York. ■

Sådan så Arvid Olsen ud for 25 år siden. Forskellen er ikke stor?

VI STØTTER DANSK HESTEVÆDDELØB

SPIL PÅ FASTE ODDS - KUN HOS BET25.DK

 bet25
Spil dansk

